

A köszöntés

Tisztelt és Kedves Megjelentek, irodalomszerető barátaink! Kettős beszélgetésre jöttünk össze. Mondhatom, egy sima, egy fordított. Egy holt klasszikust idézünk meg és egy élő pályakezdő lesz velünk a maga valóságában. Katona József drámák kritikai kiadásának újabb kötetét a szerző, a tudós irodalomtörténész, prof. Nagy Imre és a Jelenkor folyóirat, valamint a Versum online nemzetközi lírai fórum közismert szerkesztője, költő, kritikus mutatja be, a pályakezdő☺ író, Villányi Rózsát és első nagyregényét jómagam, az ismeretlen könyvtáros próbálja közel hozni Önökhöz, Hozzatok, magát az író hiva segítségül. Nem húzom az időt, átadom a szót a Kétszer kettő közül az első kettőnek.

Beszélgetés Villányi Rózsával

Egy kissé kicsavart Shakespeare szöveggel köszöntöm Villányi Rózsát, beszélgetőtársamat.

Barátaim, olvasók, könyvtárosok,
Figyeljetek rám.
Dicsérni jöttem Villányi Rózsát, nem feledni.
A rossz, mit ember tesz, túléli őt;
A jó gyakorta sírba száll vele.

Nos, semmiképpen nem akarom, hogy a jó sírba szálljon egykor – majd jó sokára – Villányi Rózsával, ezért most, könyvének első bemutatója után nem sokkal egy újabb beszélgetésre invitáltam, s köszönöm, hogy elfogadta a meghívást. És mindjárt elnézést kérek, amiért beszélgetőtársamat tegezem és Rózsikának hívom: Villányi Rózsa 1978 óta kollégám volt a Városi, később a Tudásközpontba besorozott Csorba Győző Könyvtárban – innen a majd később látható dedikáció évszámkerete – nem áll rá a szám a komoly megszólításra. De azért majd komolyan beszélünk...☺

Nos, kedves Rózsika, háromszor is csalódtam, amikor elkezdtem ismerkedni könyveddel, mely *Az egyetlen* címet viseli. Mikor a kötet kiadásáról hallottam, azt hittem verseskötet lesz, hiszen egykor Tüskés Tibor úgy mutatott be mint ifjú költőt, aztán mikor kézbe vettem, láttam, hogy próza, akkor meg azt gondoltam gyerekkönyv, amikor olvasni kezdtem, akkor meg rájöttem, hogy hiszen ez egy regény, egyáltalán nem gyerekeknek.

Könyved első bemutatóján dr. Szirtes Gáborral a Pro Pannónia kiadó vezetőjével gondolom nyilván a kötetéről beszélgettetek. (Nem lehettem ott, sajnós.) Ezért most én szeretnék egy kicsit talán többet foglalkozni veled, a szerzővel, mint a művel.

Hogyan lett Szvath Rózsikából a gyerekkönyvtárosból Villányi Rózsa író? Biztos vagyok abban, ha jobban megismerjük a szerzőt, a könyvét is jobban megértjük...

Tehát beszélj nekünk először arról, miért választottad Szombathelyen a magyar-könyvtáros szakot és miért lettél könyvtáros, speciálisan pedig gyerekkönyvtáros?

Hogyan és miért kerültél Péterfy utcai Kórház krízisambulanciájára, ahol, mint a könyved borítóján olvashatjuk, megismerkedtél a biblioterápiával. Ne feledd megemlíteni Török Endrét és Jelenits Istvánt. (A krízisambulanciáról sajnós végül nem esett szó.)

Miért kezdted verseket írni, ki és hogyan fedezett fel, mint költőt? Mi készítetett versírásra, egyáltalán írásra? Csorba Győző egy önéletrajzi összegzésben magyarázta, nála oka és célja van az írásnak. Nos, nálad mi az ok és mi a cél? Összefoglalnád-e? És beszélj a Jónás-komplexusról is...

Mondd el egy versedet! Én is elmondok egyet...

Ki fedezte fel a prózaíró Rózsát? Hogyan lett a Cvek Edli mesekönyv írójából felnőtteknek író szerző?

Így eljutottunk lassan a könyvhöz. Először a címről. A mű- és kötet cím az írónál nagyon fontos. Csorba és Bertók a címről – főként a kötet címről – sokat szoktak beszélgetni, sőt javaslatokat kértek egymástól. Tehát miért lett a cím *Az egyetlen*?

Most arról beszéljünk, te hogyan jellemeznéd a könyvedet? Önéletrajzi elemekkel átszőtt regény? Családregegy? (A borítókép is mintha családfára-életfára utalna.) Fikciós elemekkel „dúsított” oknyomozó regény? (Ld. az apa keresése.) Vagy egyszerűen regény? Én magam nem tudom ezt megállapítani.

Nem szeretnék abba a hibába esni, mint egyik kritikáról írt kritikában ☺ olvastam: a műismertető semmit nem ad hozzá a bemutatott szöveg megértéséhez, csak a mű történetének elmondása. Annyit azért megjegyeznék műleírásképpen, hogy a regényed 3 fejezetből, vagy ahogyan te írod, könyvből áll. A gyerekkor, a fejlődés és a kiteljesedés, vagyis a múlt teljes feltárása a lépcsőfokok. A te lélektani fejlődésed is fellelhető ebben a három lépcsőfokban? Hiszen azt írtad nekem előzetes levélváltásunkban „Nem történelemkönyvet akartam írni, hanem lélekben zajló történéseket kívántam bemutatni.”

Az biztosan kiderült számomra, hogy a könyvet egy hölgy írta. Néha egyszerűen lányregényként olvastam. Pl. az első fejezetet vagy egyes részleteket később is, mondjuk. ezt: ***(A felolvasás, mert Rózsa kérte, ne legyen és az idő is szorított, elmaradt.)***

Bocsánat, hogy csak így egyszerűen azt mondom, hogy *hölgy*, vagy hogy *nő*, vagy hogy a regényed *lányregény*. Nem szeretnék a cancel culture szóhasználatával semleges nemből megszólítani sem téged, sem a könyved szereplőit. És örömmel jegyzem meg, hogy a regényedben nincs is szó homoerotikáról, genderről, semlegesnemről, LMBTQxyz-ről és az aszexualisokról, amelyek nélkül Amerikában ma már könyvet, filmet sem lehet készíteni. Sőt a könyvedben a hagyományos szerelem és családmodell kerül előtérbe, olyan szereplőkkel, mint anya, nagyanya, nagyapa, nagybácsi és hát, ugye, a nagyon erősen keresett apa. Ezt most nem kívánom, hogy kommentáld, nem akarlak kényelmetlen helyzetbe hozni, de el akartam mondani, mert úgy érzem, fontos ismertetőjegye a kötetnek. Annyit tennék még hozzá, ha újra írsz akkor is tarts ki ezen elvek mellett.

A könyv általam vélt hibáiról majd beszélhetünk máskor, azokról nem szeretnék most említést tenni, hiszen mint írtam, dicsérni jöttem Rózsikát ☺ annyit szeretnék mondani, hogy ajánlom szíves figyelmükbe az érdekes és jól megírt könyvet, olvassák, ismerkedjenek egy modern odüsszeiával, egy modern és mégis „hagyományos” nő fejlődéstörténetével, ismerkedjenek Villányi Rózsikával.

Végül: mit szeretnél elmondani, amiről nem esett szó?

Köszönjük megtisztelő figyelmüket.